

№4 (68),
АПРЕЛИ СОЛИ 2021
www.avkd.tj
avkd.tj@mail.tj

НАБЗИ МИЛИТСИЯ

НАШРИЯИ АКАДЕМИЯИ ВАЗОРАТИ КОРҲОИ ДОХИЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Тадбирҳои андешидаи Пешвои миллат дар раванди густариши корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дар Академия

Дар ҳошияи суҳанронии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҷаласаи якуми Шӯрои илм, маориф ва инноватсияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 15-уми апрели соли 2021

Дар расми тантанавии ифтитоҳи бинои нави таълимӣ Академияи ВҚД Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносибати Рӯзи дониш санаи 30-юми августи соли 2017 ибраз доштанд, ки "Академияи ВҚД ба сифати муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар тарбияи кадрҳои баландхатмос барои мақомоти хифзи ҳуқуқ саҳми назаррас дошта, кормандону хатмкардагони он дар мубориза бар зидди ҷинояткорӣ, таъмини волоияти қонун ва таҳкими сулҳу суботи кишварамон фидокорона заҳмат кашида, ба Ватан ва халқи Тоҷикистон содиқона хизмат карда истодаанд".

Ногуфта намонад, ки таълим ва тайёр намудани кадрҳо дар мақомоти корҳои дохилӣ яке аз рукҳои асосии тайёр намудани мутахассисон барои низоми мақомоти хифзи ҳуқуқ ба шумор меравад. Мақсадҳои стратегияи маориф дар тайёр намудани кадрҳо аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати корҳои дохилӣ ва Вазорати маориф ва илм пешниҳод карда мешаванд, ки ба масъалаҳои инкишофи ҷомеа вобастагии зич доранд.

Намудҳои гуногуни муассисаҳои таълимӣ (Академияи ВҚД, Маркази таълимӣ ВҚД, Маркази таълимӣ Сарраёсати ҳадамоти давлатии оташнишонии ВҚД, Маркази таълимӣ Раёсати Қўшунҳои дохилии ВҚД, Марказҳои таълимӣ ва тактикий ВҚД дар шаҳру ноҳияҳои кишвар, Коллеҷи милитсияи ВҚД, Коллеҷи оташнишонӣ-техникии ВҚД, курсҳои олии академӣ ва такмили ихтисоси кормандони мақомоти корҳои дохилӣ (дар тақягоҳи Академияи ВҚД), таҳсил ва бозомӯзии кормандон дар кишварҳои ИДМ ва хориҷи кишвар маҳсули дастгирии бевоситаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон маҳсуб меёбанд.

Давомаш дар саҳ. 2

"Набзи милитсия" бо Сипосномаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ шуд

Нақши матбуоти даврӣ ва воситаҳои ахбори умум дар инъикоси ҳаёти ҷамъиятӣ-сиёсӣ ва фарҳангӣ хеле калон аст. Дар даврони Истиқлолияти давлатӣ бо дастгирии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба рушди ин соҳаи муҳим тавачҷуҳи хос дода шуд. Рӯзи 19-уми март соли 2013, таҳти №961 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи матбуоти даврӣ ва дигар воситаҳои ахбори омма" қабул гардид. Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқии фаъолияти матбуоти даврӣ ва дигар воситаҳои ахбори омма ва кафолати давлатии озодии онҳоро муқаррар карда, муносибатҳои вобаста ба онҳоро танзим менамояд.

Солҳои зиёд то таъсиси рӯзномаи "Набзи милитсия" ҳаёти ҷамъиятии Академия тавассути рӯзномаҳои деворӣ ва нашрияҳои ҷудогонаи идона инъикос мегардид. Маҳз бо туйфули ташаббуси шахсии сардори Академия, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Файзали Раҳмонали нашрияи Академия бо номи "Набзи милитсия" таъсис дода шуда, 24-уми августи соли 2015 таҳти №0383/РЗ дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шуд. Санаи 12-уми апрели соли 2021 бошад, ин нашрияи Академия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №242/РЗ аз нав ба қайд гирифта шуд.

Дар арафаи чашни муқаддаси миллӣ - 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон нашрияи "Набзи милитсия" барои инъикоси ҳаёти ҷамъиятӣ, нақши муҳим дар тарбияи маънавии насли ҷавони милитсия ва бахшида ба Рӯзи матбуоти тоҷик бо Сипосномаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ гардид.

Роҳбарияти Академия ҳайати эҷодии "Набзи милитсия" ва ҳамаи онҳоро, ки бо нашрияи мазкур ҳамкорӣ доранд, бо ин дастоварди муҳим самимона табрику таҳният гуфта, дар корҳои эҷодии онҳо комёбиҳои нав ба нав таманно менамоянд.

Тадбирҳои андешидаи Пешвои миллат дар раванди густариши корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дар Академия

Дар хошияи суҳанронии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар чаласаи якуми Шӯрои илм, маориф ва инноватсияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 15-уми апрели соли 2021

(Аввалин дар саҳ.1)

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони Истиклолият маорифро самти афзалиятноки сиёсати давлатӣ шуморида, соли 2010-ро "Соли маориф ва фарҳанги техника" эълон намуда буд. Дар ин замина як қатор санадҳои муҳим аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидаанд, ки дар низоми ВКД низ амалӣ карда шуданд. Аз қабилӣ "Консепсияи рушди таҳсилоти касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1-уми ноябри соли 2006 таҳти №484 тасдиқ шудааст), Барномаи давлатии рушди таҳсилоти касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015 (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми ноябри соли 2007 таҳти №529 тасдиқ шудааст), Низомномаи мутахассис (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми декабри соли 2007 таҳти №650 тасдиқ шудааст), Консепсияи миллии маълумоти Ҷумҳурии Тоҷикистон (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3-юми майи соли 2002 таҳти №200 тасдиқ шудааст), Низомномаи намунавии муассисаҳои маълумоти олии Тоҷикистон (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми феврари соли 1996 таҳти №714 тасдиқ шудааст).

Албатта, ҳамаи ин шаҳодати он аст, ки гамҳории Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушд ва инкишофи низоми мақомоти корҳои дохилӣ ва талабот ба кадрҳо аз рӯзҳои аввали таъсисёбии он ба назар расида, фаъолияти милитсия бо мутахассисон таъмин карда мешуд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар замони Шӯравӣ норасоии кадрҳо доимо ба назар мерасид. Дар ин асос Ҳукумати Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон ба Ҳукумати марказии Иттиҳоди Шӯравӣ борҳо дар бораи дар доираи ҷумҳурӣ тайёр кардани кадрҳои мақомоти корҳои дохилӣ муроҷиат намуда буд. Дар робита ба ин, соли 1970 дар ҷумҳурӣ мактаби миёнаи махсуси милитсияи Душанбегии ВКД ИЧШС созон дода шуд, ки ин ибтидои тайёр кардани кадрҳо барои мақомоти корҳои дохилӣ Тоҷикистон буд. Бо кушодшавии мактаби миёнаи махсуси милитсияи Тоҷикистон як қатор пешравиҳо ба назар расид, ки дар доираи онҳо ҷумҳурӣ бо кадрҳои миллии таъмин карда мешуд. Минбаъд, дар заминаи мактаби миёнаи махсуси милитсия 23-юми декабри соли 1991 Мактаби олии Вазорати корҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфт, ки 200 нафар кормандону омӯзгорон ба таълим ва тарбияи кадрҳои ҷавон машғул буданд. Роҳбарии ин мактаби

оли ба зиммаи яке аз собиқадорони ВКД полковники милитсия Ҷумъаев Усмон Саломович гузошта шуд, ки таҳти роҳбарии ӯ якумин бор дар ҷумҳурӣ 450 нафар мутахассисон бо маълумоти олии ҳуқуқшиносӣ ва рутбаи лейтенанти милитсия ба сафҳои мақомоти корҳои дохилӣ ба хизмат фиристода шуданд. Аз соли 1993 то соли 2000-ум ба Мактаби олии ВКД яке аз мутахассисони варзидаи мақомоти корҳои дохилӣ, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, генерал-полковники милитсия Қаҳҳоров Абдурахим Абдулаҳодович роҳбарӣ намуд. Таҳти роҳбарии вай Мактаби олии ВКД ба яке аз муассисаҳои бонуфузи таълимии ҷумҳурӣ табдил ёфт, ки Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соли 1996 аз ин таълимгоҳ дидан намуда, ба фаъолияти омӯзгорону афсарони он дар самти тайёр кардани кадрҳои баҳои сазовор доданд.

Солҳои 2000-2005 ба Мактаби олии ВКД полковники собиқадори мақомоти корҳои дохилӣ Шамсулло Саймуддинов роҳбарӣ намуд, ки маҳз дар давраи фаъолияти ӯ ин муассисаи таълими бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми декабри соли 2000 таҳти №519 ба Академияи Вазорати корҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон табдил дода шуд. Ш. Саймуддинов дар мавзӯи "Ризояти миллии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аҳамияти муосири он" рисолаи номзадӣ Ҳимоя намуда, ба унвони номзади илмҳои сиёсатшиносӣ ва генерал-майори милитсия мушарраф гардид.

Таҳти роҳбарии Ш. Саймуддинов шумораи олимони Академия афзуда, бо Академияи идоракунии ВКД-и Федератсияи Руссия робитаҳо мустақкам гардида, роҳи таҳсил дар адъюнктураи Академияи идоракунии Федератсияи Руссия кушода шуда, тайёр кардани кадрҳои илмӣ-педагогӣ ривоч ёфт. Дар ин давра муовини сардори Академия оид ба корҳои илмӣ,

Ҳуқуқшиносии шонстан ҷумҳурӣ Карим Солиев рисолаи номзадии худро бомуваффақият Ҳимоя намуда, дар самти ривочи корҳои илмӣ ва интишори дастовардҳои Академия нақши калон гузошт. Соли 2004 К. Солиев рисолаи номзадӣ дар мавзӯи "Фаъолияти ҳуқуқмаънидокунии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон: аспекти умуминазариявӣ" (аз рӯи ихтисоси 12.00.01 - назария ва таърихи ҳуқуқ ва давлат; таърихи таълим оид ба ҳуқуқ ва давлат) Ҳимоя намуд.

Зери роҳбарии бевоситаи ӯ "Тафсири ба Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон" бо забони давлатӣ таҳия гардидааст, ки он дар таърихи илми ҳуқуқшиносии тоҷик нахустин падидаи нодир мебошад. Таҳияву коркарди Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кодекси иҷроӣ ҷазон ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳо "Дар бораи милитсия", "Дар бораи фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ", "Дар бораи муқовимат ба савдои одамон ва расонидани кумак ба қурбониёни савдои одамон", "Дар бораи сирри давлатӣ" хизматҳои илмӣ К. Солиев мебошанд. Алҳол, К. Солиев баробари дар вазифаи баланди роҳбарӣ будан, ҳамзамон аъзои яқчанд гурӯҳҳои корӣ дар сатҳи комиссияҳои ҳукумати ва идоравӣ оид ба таҳия ва тақмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки дар фаъолияти онҳо пайвасти иштирок мекунад. Аз ҷумла, аъзои Шӯрои илмӣ-машваратии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Ба қалами К. Солиев 6 монография, беш аз 100 мақолаи илмӣ ва илмӣ-методӣ, ки ба паҳлуҳои гуногуни қонунгузорӣ ва мубориза бар зидди ҷинояткорӣ бахшида шудаанд, тааллуқ доранд. Инчунин, дар он айём сардори кафедраи фанҳои ҷамъиятӣ Розикзода А.Ш. дар мавзӯи "История формирования и деятельности милиции Таджикистана" рисолаи докторӣ

Ҳимоя намуда, соҳиби унвони доктори илмҳои таърих гашт.

Солҳои 2005-2009 сардори Академия генерал-майори милитсия Файзиддин Дӯстов буд, ки дар ин солҳо нерӯи илмӣ-педагогии ин муассиса боқувват ва базаи моддӣ-техникаш мустақкам гашт. Шумораи адъюнктон ва тадқиқотчиёни илм афзуд. Дар ин давра муовини аввали сардори Академия полковники милитсия Назаров Н. Ч. дар мавзӯи "Организационно-правовые основы становления и развития милиции Таджикистана (1917-2006 гг.)" дар Академияи идоракунии ВКД-и Федератсияи Руссия бомуваффақият рисолаи доктори илми ҳуқуқро Ҳимоя намуда, ба Академияи ВКД-и Ҷумҳурии Тоҷикистон баргашт.

Соли 1998 бо ташаббуси полковники хизмати дохилӣ С. Ғаюров дар заминаи факултети №3-и Академияи шуъбаи бехатарӣ аз сӯхтор ва кор дар ҳолатҳои фавқулода кушода шуд.

Тибқи Протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25-26 январӣ соли 2008 таҳти №3 ва банди 12-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 феврари соли 2008 таҳти №56, аз соли хониши 2009-2010 дар Академия тарбияи кадрҳои соҳаҳои сӯхторнишонӣ ва бартарасозии ҳолатҳои фавқулода бо тарзи таҳсилӣ рӯзона ба роҳ монда шуд. Барои ташкили раванди таълим дар ин ихтисосҳо бо фармони Вазири корҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №680 б/з аз 27 августи соли 2010 дар сохтори Академия факултети №5 ташкил карда шуд, ки ба факултети мазкур номзади илмҳои техникӣ, полковники милитсия С. Нарзуллоев ва баъдан номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент, полковники милитсия Саидзода З.А. солҳои гуногун роҳбарӣ намуданд.

Ҳодисаҳои табиӣ ва техногенӣ замони имрӯза ба ҳоҷагии халқи мамлакат хисороти зиёд ворид намуд ва набудани кадрҳои баландхаттисос дар соҳаҳои сӯхторнишонӣ ва дифоъ дар ҳолатҳои фавқулода Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро водор намуд, ки роҳи ҳалли ин масъаларо аз имкониятҳои дохилӣ ҷумҳурӣ ҷустуҷӯ намояд. Ин ҳам ташаббуси Пешвои миллат буд, ки дар назди Академияи ВКД факултети №5 ба фаъолият шурӯъ намуд.

Педагогҳои Тошматов У.Э., Худоевбеков Д.Х., Дмитрев А.М., Сафронев П.Е., Кабирзода Ҷ.Х., Ғаюров С.Ш., Мирон С., Бойзода Ҷ.Ҷ., Самиевзода Б.С., олимони Курбанов Ю.А., Солиев К.Х., Розикзода А.Ш., Абдуллоев Р.,

Абдулов А.М., Назаров Н.Ч., Отабоева Л.А., Ғафуров М.Х., Нарзуллоев С., Давлатшоева А., Рачабов Р.М., Сайфиддинов А., Шарифзода Ф.Р., Саидзода З.А., Ҷўраев Р.З., Сафарзода Х.С., Нозиров Н.А., Хайруллоев Ф.С., Умарӣ Х.А., Одиназода А.Ш., Ализода А.А., Мансурзода А.М., Раҳмадҷонзода Р.Р., Амруддинзода М.А., Насуриён П.А., Самиев Н.М., Хокиров Р., Саидолимов К., Муҳаммад С., Холмуродов Ф. ва дигарон, дар раванди таълиму тарбия ва тайёр кардани кадрҳо барои низоми мақомоти қорҳои дохилӣ нақши босазо гузошта, аксари онҳо то ҳол дар таълиму тарбияи кадрҳои ҷавон саҳм гузошта истодаанд.

Бо пешниҳоди Президенти кишвар ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 16-уми январи соли 2009 Розикзода Абдулҳакими Шералӣ (собик педагоги Академия), ки чанд муддат ба ҳайси ректори Донишқадаи тарбияи ҷисмонӣ қор мекард, ба сардори Академияи ВКД таъин гашт. Розикзода А.Ш. дар як муддати кӯтоҳ тавонист нерӯи боқувват ва созандаро дар Академия муттаҳид намуда, ба низоми таълиму тарбия, қорҳои илмӣ, варзишӣ-фарогатӣ бо диду назари нав ва маъсулияти баланд муносибат намояд. Ҳамчун педагог ба раванди таълиму тарбия, дараҷаи тайёр намудани кадрҳо, бозомӯзӣ ва тақмили ихтисоси кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ таъсир расонида, маҷмӯи ҷорабиниҳои зиёдеро амалӣ гардонид, ки ба фаъолияти босуботи Академия тақони нав бахшид. Робитаҳои илмӣ ва хоричии Академия густариш ёфта, аз фаъолияти босуботи он расонаҳои ахбор оғош гашта, шумораи довталабон афзуд.

13-уми декабри соли 2013 бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тахти №626 ба вазифаи сардори Академияи ВКД доктори илмҳои ҳуқуқ, генерал-майори милитсия Маҷидзода Ҷўраҳон Зоир таъин шуд. Маҷидзода Ҷ.З. - доктори илмҳои ҳуқуқ, профессор, Аъзои ҳақиқии Академияи умумҷаҳонии илмҳои амниятӣ комплекси, мушовири давлатии адлияи дараҷаи 1, Қорманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, муаллифи зиёда аз 100 асари илмӣ, ки ба методологияи тадқиқоти давлатдорӣ, ташаккули ва инкишофи давлатдорӣ этникӣ дар Осиёи Миёна, давлатдорӣ миллӣ дар ИҶШС ва фазои баъдишӯравӣ, проблемаҳои этносотсиалии ҷинойткорӣ, масъалаҳои ташкилӣ ва тактикий муқовимат ба ҷинойткорӣ миллӣ ва трансмиллӣ, аз он ҷумла дар соҳаи муомилоти ғайриқонунӣ воситаҳои нашъадор тааллуқ доранд, ба шумор меравад. Дар давраи сардорӣ Ҷ. Маҷидзода дар заминаи Академия шӯбаи адъюнктур, ки аввал шӯбаи омодакунии кадрҳои илмӣ-педагогӣ ном дошт, ташкил шуд. Шӯбаи мазкур бо мақсади тайёр намудани кормандони илмӣ ва илмию омӯзгорӣ дорои унвони номзади илм дода шуда, шакли асосии он тайёр намудани кормандони илмӣ баландихтисос мебошад. Ҳоло дар адъюнктурӯи Академия беш аз 30 нафар адъюнктонунвонҷӯён дар шаклҳои ғоибона ва рӯзона таҳсил менамоянд.

Ин иқдоми пешгирифтаи сарварони собиқи Академияро роҳбари имрӯзаи он, номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент, генерал-майори милитсия Шарифзода Ҷайрали Раҳмонали идома дод. Ф. Ша-

рифзода соли 1997 Мактаби олии ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистонро бомуваффақият хатм намуда, пас аз се соли қори амалӣ дар мақомоти қорҳои дохилӣ фаъолияти илмӣ-омӯзгорӣ худро дар ин даргоҳ гузаронидааст. Боиси ифтихор аст, ки бо дастгирии бевоситаи Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро ва ташаббуси сардори Академия генерал-майори милитсия Шарифзода Ҷайрали Раҳмонали, моҳи сентябри соли 2015 нашрияи даврии Академияи ВКД бо номи "Набзи милитсия", сомонии интернетӣ, Маркази матбуот, Студияи радио ва телевизион таъсис дода шуданд, ки ҷиҳати баланд бардоштани нуфузи иттилоотӣ он дар миқёси муассисаҳои таълимӣ ва илмӣ ҷумҳурӣ, инчунин тарбия намудани курсантону шунавандагон саҳми арзанда мегузоранд. Маҷаллаи илмӣ Академия ба

фехристи ҚОА ворид гашт. Пешравию нерӯу нуфузи Академия дар солҳои охир боз дар он ифода гардидааст, ки олимонаш дар фаъолияти мақомоти хифзи ҳуқуқ, мақомоти қонунгузорӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ байнидавлатӣ шомил буда, мунтазам тақлифу пешниҳодот ирсол менамоянд. Масалан, пешниҳод ба Қарори Мушовараи яқояи байни ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВКД Федератсияи Руссия тахти №732/1017 б/з аз 24-уми ноябри соли 2015 ҷиҳати баррасии Созишнома байни ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВКД Федератсияи Руссия дар бораи ҳамкории дар самти фаъолияти илмӣ ва таълимӣ, ки аз ҷониби олимони Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон омода карда шудааст.

Қайд намудан ба маврид аст, ки соли 2015 мутахассисони Академия дар ҷаласаи якумини Шӯрои машваратӣ назди Шӯрои Вазирони қорҳои дохилӣ ИДМ иштирок намуданд, ки дар он як қатор ҳуҷҷатҳои танзимдароварандаи сохтори мазкур тасдиқ карда шуданд. Ҳамчунин, барои иштирок дар озмуни лоиҳаҳои илмӣ-тадқиқотӣ бунёдӣ ва амалӣ барои солҳои 2015-2016 лоиҳаи мавзӯи Академияи ВКД ҚТ "Ташаккули консепсияи давлати ҳуқуқбунёд ва амниятӣ дар Тоҷикистон" ба Фонди Президенти тадқиқоти бунёдӣ ирсол карда шуд. Лоиҳаи мазкур дар озмун ғолиб баромада, қарори мусбати экспертҳо ва Шӯрои Фонди Президенти тадқиқоти бунёдиро гирифт.

Алҳол Академия муассисаи таҳсилоти олии касбист, ки нақшаю барномаҳои таҳсилоти давлатии маълумоти миёнаи касбӣ, олии касбӣ ва иловагии касбиро амалӣ месозад: тайёркунӣ, бозомӯзӣ ва тақмили ихтисосро ба роҳ мемонад; дар соҳаи хифзи ҳуқуқ ва дигар намудҳои фаъ-

олият тадқиқоти илмӣ бунёдӣ ва амалӣро иҷро мекунад ва дар самти фаъолияти худ маркази илмию методӣ ба ҳисоб меравад. Муассиси Академия Вазирати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб рафта, бевосита дар иттилооти Вазири қорҳои дохилӣ қарор дорад. Академия дар тайёр намудани мутахассисони баландпоя дар соҳаи мақомоти хифзи ҳуқуқ саҳми арзанда мегузорад. Тайёрии касбии мутахассисони ҳадамоти гуногуни қорҳои дохилӣ ва дигар мақомоти хифзи ҳуқуқ аз тарафи Академия, бо назардошти шароити воқеӣ ба амал бароварда мешавад. Айни ҳол дар Академия бо дастгирии Вазири қорҳои дохилӣ 8 доктори илм, 35 номзади илм, 8 дотсент барои пешбурди раванди илм ва таълим саҳми босазо мегузоранд. Аз инҳо 28 нафарашон номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, 1 нафар номзади илмҳои таърих, 2 нафар номзади ил-

мҳои филологӣ, 1 нафар номзади илмҳои педагогӣ, 2 нафар номзади илмҳои сиёсӣ ва 1 нафар номзади илмҳои кимиё мебошанд. Аз 24 кафедраи Академия аксари онҳо бо кадрҳои илмӣ-педагогӣ пурра таъмин гаштаанд.

Дар Академияи ВКД дар ҳамбастагӣ бо Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи мавзӯҳои гуногуни илмӣ аз ҷониби олимону омӯзгорон тадқиқотҳои фундаменталии илмӣ гузаронида мешавад. Танҳо давоми соли тақвими 2019 дар Академия 195 ҷорабинии илмӣ ва тадқиқотӣ гузаронида шуд.

Дар шӯбаи адъюнктур адъюнктонунвонҷӯён таҳсил намуда, тадқиқоти диссертатсионӣ мегузаронанд. Бо ташаббуси Вазири қорҳои дохилӣ, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, Ҳуқуқшиноси шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро Академияи ВКД пурра бо фонди китобҳои илмӣ, таълимӣ, бадеӣ, китобхонаи электронӣ, толори конференсгузаронӣ, интернетӣ баландсуръат таъмин гаштааст. Ақсари китобҳои илмӣ ва таълимӣ аз фанни ҚОҶ ба қалами Раҳимзода Рамазон Ҳамро тааллуқ доранд. Фаъолияти таълимӣ, таълимӣ-методӣ, илмӣ-тадқиқотӣ ва таъбу нашр, тарбиявӣ, ҳоҷагӣ ва байналмилалӣ аз самтҳои асосии фаъолияти Академия ба ҳисоб меравад.

Санаи 30-юми августи соли 2017 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар расми мавриди баҳрабардорӣ қарор додани бинои маъмурию таълимӣ ва иншооти Академия иштирок намуданд. Пешвои миллатро дар саҳни ин маҷмааи олии таълимӣ навбунёд роҳбарият ва ҳайати

шахсии Вазирати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон самимона истиқбол гирифтанд. Сарвари давлат парда аз лаҳзаи рамзӣ бардошта, расман ба фаъолияти марҳилаи аввали Маҷмааи Академияи Вазирати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз бахшиданд ва онро тухфаи арзандаи роҳбарияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба истиқболҳои Ҷашни Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ намуданд.

Хотиррасон менамоем, ки ба соҳтмони маҷмааи Академия Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон санаи 20-уми июни соли 2014 санги асос гузошта, барои бо сатҳу сифати олии анҷом додани қорҳои соҳтмонӣ дар ин иншоот масъулони соҳаро вазифадор карда буданд. Баъд аз ифтитоҳи иншооти Академияи Пешвои миллат ба ифтихори ин рӯйдоди фараҳбахш ва фарорасии Рӯзи дониш дар ҳузури ҳайати омӯзгорону донишҷӯёни ин муассисаи олии таълимӣ суҳанронӣ намуда, густариши илмро яке аз самтҳои асосии фаъолияти Академия арзёбӣ карданд.

Санаи 22-юми ноябри соли 2019 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Раиси шаҳри Душанбе муҳтарам Рустами Эмомалӣ бинои нави факултети фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯи Академияи Вазирати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро мавриди истифода қарор доданд. Президенти кишварро дар саҳни муассисаи олии таълимӣ роҳбарият ва ҳайати шахсии Вазирати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омӯзгорону курсантону ин боргоҳи илм самимона истиқбол гирифтанд. Сарвари давлат дар вазъияти тантанавӣ расман ба фаъолияти факултети фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯи Академия оғоз бахшиданд. Бинои нави факултети мазкур аз 5 ошёна ва таҳхона иборат буда, дар он 15 синфхона бо 600 ҷой, толори лексионӣ, китобхона, бойгонӣ, 16 хуҷраи қорӣ барои омӯзгорон, синфхонаҳои шохмотбозӣ, лингафонӣ барои омӯзиши забонҳои русӣ, англисӣ, ҷинӣ, толори диссертатсионӣ ва ду толори маҷлис бо 460 ҷой барои курсантон пешбинӣ гардидааст. Ақсари минбаъд дар ин бинои нав дар ду кафедраи факултет - кафедраҳои ташкили тактикаи фаъолияти фаврӣ-ҷустуҷӯӣ ва пешгирии ҷинойтҳои террористӣ ва таъмини беҳатарии ҷамъиятӣ, 20 нафар олимону профессорон ба ҷавон дарс медиҳанд.

Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба раванди таълиму тарбия ва тайёр намудани мутахассисони вазидан соҳаи мақомоти хифзи ҳуқуқ, алалхусус ВКД, мунтазам таваҷҷуҳ ва ғамхорҳои хос зоҳир менамоянд. Ҳамаи ин ғамхориҳои Роҳбари давлат ба он равона гардидааст, ки ҳайати профессорону омӯзгорони Академия бо дастовардҳои нави илмӣ ва таълимӣ ҷашни муқаддаси миллӣ - 30-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 30-солагии таъсисёбии ин боргоҳи илмро сазоворона пешвоз хоҳанд гирифт.

Саидзода З.А.,
муовини сардори Академия оид ба илм,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент,
полковники милитсия
Б. Асламов,
ҳодими калони илмӣ шӯбаи адъюнктур,
полковники милитсия

Хусусиятҳои муҳим ва масоили рӯзмарраи таълиму тарбияи насли наврас

Ба истикболи 10-солагии қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" бахшида мешавад.

Таълиму тарбия ва ба воя расонидани насли ҷомеаи имрӯза масъулияти чиддиро аз аҳли ҷомеаи муосири Тоҷикистон талаб менамояд, зеро таълим ва тарбияи насли наврас аз домани модар ибтидо гирифта, то ба мустақилият қадам гузоштан эҳтиёҷ дорад. Таълиму тарбия дар пешгирии даст задани ҷавонону наврасон ба содир намудани ҷинояту қонуншиканӣ нақши муҳим дошта, қарзи шахравандии ҳар як фарди ҷомеа махсуб мебад. Соҳаи маорифу муассисаҳои таълимӣ бояд дар иҷрои ин амри муҳим нақши бештаре дошта бошанд, вале мутаассифона дар ин самт камбудиву норасоӣҳо дар баъзе муассисаҳои таълимӣ ба мушоҳида мерасанд. Бинобар ин 10 сол қабл бо ташаббуси Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бахри дуруст ва сари вақт ба таълиму тарбияи фарзанд аҳамияти ҷиддӣ додани падару модарон лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" пешниҳод гардида, баъди муҳокимаи умумихалқӣ қабул гардид.

Ба масъалаи дастгирии یتимону бепарасторон ва фарзандони оилаҳои камбизоат Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ғамхорӣ зоҳир намуда, онҳоро ба таври ройгон ба муассисаҳои томактабӣ, мактаб-интернатҳо ва хонаи кӯдакон фаро гирифтааст. Ин иқдоми нек пайваста идома дошта, дар ҳар як сафархояшон Пешвои миллат ба шахру ноҳияҳои кишвар аз аҳволи кӯдакон хабардор шуда, нисбати онҳо ғамхориҳои зиёд зоҳир менамоянд.

Мақсад аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" пурзӯр намудани масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд дар рӯҳияи инсондӯстӣ, ифтихори ватандорӣ, эҳтироми арзишҳои миллӣ, умумибашарӣ ва фарҳангӣ, инчунин ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои фарзанд мебошад.

"Таълим - ин раванди фаъолияти муштараки падару модар, омӯзгор ва муассисаҳои таълимӣ бахри инкишофи шахсият, истеъдод, малака ва қобилияти фикрию ҷисмонии кӯдак аст.

Тарбия - ин раванди мақсадноки ба воя расонидани фарзанд аз ҷониби падару модар, муассисаи таълимӣ, ҷомеа ва ба зиндагии мустақилона омода намудани фарзанд мебошад".

Дар маҷмӯъ ҳам таълим ва ҳам тарбия аз тарафи падару модар дар як марҳилаи асосие, ки кӯдак ҳиссиёт ба олами ҳастӣ пайдо мекунад, сурат мегирад. Таълиму тарбия аз муҳити хонаводагӣ вобастагӣ дорад, зеро муҳити хонавода дар қадом сатҳи зиндагии худро пеш мебаранд ва дар он оила эҳтироми яқдигар, яқдигарфаҳмӣ ба назар расида, насли наврас бар пояи он

амал мекунад. Вобаста ба ин падару модаронро доштани дониши кофӣ зарур аст, зеро на ҳамаи онҳо аз одитарин намуди тарбия бархӯрдоранд. Хуб мешуд, ки дар ҷомеаи мо фаъолияти созмонҳои мактабӣ ва ҷамъиятӣ тақвият дода мешуд, ки фаъолияти онҳо вобаста ба давраҳои мураккаби таълиму тарбияи фарзанд равона мегардиданд. Ин имкон медиҳад, ки ҳар як падару модар ба ин созмонҳо робитаи зич пайдо намуда, аз онҳо ба таҷрибаи пешқадами муассисаҳои таълимӣ шинос шуда, истеъдод ва малакаи касбии худро вобаста ба тарбияи намудани фарзандон дар муҳити оила ҷорӣ намояд.

Вазифаи падару модар фароҳам овардани шароити моддӣ, молиявӣ, маънавӣ ва равонӣ дар таълиму тарбияи дурусти фарзанд мебошад. Ҳар як насли ҷомеа ҳуқуқ дорад, ки дар фазои оила тарбия гирифта, дар муассисаҳои томактабӣ, мактабҳои миёнаи олии дохил шуда илм омӯзад. Ин масъулият бештар ба зиммаи падару модарон мебошад, ки кӯдакро ба кӯдакитон ва пас аз он ба мактаб ва пас аз хатми мактаб ба зиндагии мустақилона омода намоянд, лекин дар ҷомеаи имрӯзаи мо чунин падару модаронро низ ба назар мерасанд ки дар қорӣ таълиму тарбияи дуруст ва риояву таъмини ҳуқуқҳои фарзандони хеш ба саҳлангорӣ роҳ медиҳанд. Ҳол он, ки кӯдаки тавлидфта дар муддати се моҳ бояд аз сабти асноди ҳолати шахравандӣ гузаронида шуда, ба ӯ номи нек гузошта, шаҳодатномаи таввалуд ба вай дода шавад, вале баръакс, баъзе падару модарон ин масъулиятро ба таъхир андохта, ҳангоми ба муассисаҳои томактабӣ ва мактабӣ бурдани фарзандони хеш ба масъалаи мазкур рӯ ба рӯ мешаванд.

Бархе падару модарон нисбат ба тарбияи фарзандон бемасъулиятӣ зоҳир менамоянд, ки оқибат ба миён омадани амалҳои номатлуб ва ба ҷиноят даст задани онҳо мегардад, санги маломат бар сари онҳо ва омӯзгор мезанад, ки онҳоро аз таълиму тарбия дур гузоштаанд.

Аслан таълиму тарбия ду муҳитро дар бар мегирад, хона ва мактаб. Агар фар-

зандро дар хона дуруст тарбия намуда, таҳкурсии ахлоқи одоби ӯро нисбат ба ҷомеа дар рӯҳияи инсондӯстӣ, ифтихори ватандорӣ равона созем, пас ӯ чӣ дар мактаб ва чӣ дар ҷойҳои ҷамъиятӣ аз ин ҷиҳат тарбия ёфта, нисбат ба ҳамсабақонаш пешсаф гашта, ба амалҳои номатлуб даст нахоҳад зад. Ҷиҳати ҷалб намудани наврасон ба варзиш, бурдани тарзи ҳаёти солим, донишомӯзиву хониши хубу аъло, эҳтироми волидону устодон, садоқату муҳаббат ба халқу Ватан, дурӣ ҷустан аз рафиқону ашхоси ҷиноятпеша ва амалҳои гайриқонунии гузаронидани суҳбату вохӯриҳо бо ҳодимони ҷамъиятӣ, кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, Раёсати огоҳонӣ ва пешгирии ҳуқуқвайронкунӣ байни нобилиғону ҷавонони ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи ВКД саривақтӣ ва зарурӣ мебошад. Гузаронидани чунин тадбирҳо имкон медиҳад, ки наврасону ҷавонон ба омӯзиши илму маърифат ва рафтору гуфтору намунавӣ бештар тавачҷуҳ ва рағбати инфиродӣ пайдо намоянд.

Яке аз ҳадафҳои дигари Раёсати огоҳонӣ ва пешгирии ҳуқуқвайронкунӣ байни нобилиғону ҷавонони ВКД профилактикаи одатҳои зараровар дар байни нобилиғону ҷавонон мебошад. Мутахассисони қор бо нобилиғон Матвеев В.Ф. ва Гройсман А.Л. дар тадқиқоташон дар бораи профилактикаи одатҳои зараровар чунин одатҳои маъмулро номбар намуданд:

- тарсу воҳима;
- ноқисии нутқ;
- оворагардӣ;
- сусти шудани хотира;
- ҳаёлпарастии ботил;
- тарси ноқисии ҷисмонӣ;
- тамокукашӣ;
- майнӯшию майзадагӣ.

Ба ин одатҳои зараровар солҳои охир нашъамандиро низ метавон илова кард, ки яке аз проблемаҳои муҳими нобилиғону ҷавонон гаштааст, зеро ин омил аз паст будани маърифати онҳо сарчашма мегирад, ки оқибатҳои ногувори ахлоқӣ ва психологӣ меоранд, ба генофонди миллӣ

таъсири манфӣ мерасонанд, қорӣ таълиму тарбияро хеле душвор менамоянд. Ба қавли олимони К. Солнев ва Розикзода А.Ш., ин вабон инсоният ба шумор меравад, ки мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва аҳли ҷомеа бар зидди он мубориза бурда, дар пешгирии он саҳмгузор мебошанд.

Хуб мешуд, ки бештари вақти худро нобилиғону ҷавонон ба мутолиаи китобҳои бадеӣ, машғулиятҳои амалӣ, тасвири расмҳо, омӯзиши забонҳо, истифода аз китобхонаҳои электронӣ, ки хусусияти тарбиявӣ доранд, сарф менамунд ва аз соатҳои тӯлонӣ дар назди бозиҳои компютерӣ ва шабакаи интернет ништастан худдорӣ карда, воситаҳои электрониро танҳо барои ташаққули сифатҳои неки шахсияти хеш дуруст ва самаранок истифода мебаранд.

Падару модарон бо мактаб бояд доимо робита дошта бошанд, донишандӯзӣ ва иштироки фарзандро дар раванди таълим назорат карда, бо омӯзгорон, ҳайати кормандон ва роҳбарияти муассисаи таълимӣ оид ба таълими фарзанд мунтазам ҳамкорӣ намоянд. Пайваста дар он бо роҳбари синф ва сарпарастони гурӯҳҳои таълимӣ дар мактабҳои олии суҳбат намоянд, бо муаллимҳои фаннӣ ва коллективи синфашон аз наздик ошно гарданд.

Гарчанде фарзанд дар оила ва мактаб рафтору кирдори намунавӣ дорад, берун аз он бо рафиқону ҳамсабақонаш унс гирифта, ногаҳон ба қорҳои гайри-ахлоқӣ даст мезанад, ки дар ин маврид назорати қатъӣ аз ҷониби падару модарон ва кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ лозим аст, то аз ин омилҳои манфӣ фарзандонро канорагирӣ намоянд.

Дигар омилҳои таъсиррасон ба муҳоҷирати меҳнатӣ рафтани саробони хонавода мебошад, ки боиси дур мондани фарзанд аз таълиму тарбия мегардад. Вобаста ба масъалаи мазкур кормандони Раёсати огоҳонӣ ва пешгирии ҳуқуқвайронкунӣ байни нобилиғону ҷавонони ВКД масъулият хис намуда, аз вазъи фарзандоне, ки дар мактаб-интернатҳо ва дигар муассисаҳои махсус-гардонидашуда новобаста ба шакли ташкили ҳуқуқи онҳо таълиму тарбия мегиранд, хабардор шуда, бо чунин муассисаҳо ҳамкорӣ менамоянд ва раванди таълими нобилиғонро дар ин муассисаҳо зери назорати қатъӣ қарор медиҳанд.

Ҳамин тариқ, қорӣ таълиму тарбияи наврас дар ҷомеаи Тоҷикистон дорои хусусият ва проблемаҳои хос буда, тадқиқоти амиқи домнадори илмӣ-педагогиро тақозо менамояд. Барои амалигардонии он мо, ҳамагон, аз ҷумла кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ, бояд ғаёб бошем.

А. Сатторзода,
сардори кафедраи ҳифзи дар
ҳолатҳои факултети №5,
полковники милитсия

Фаъолон қадрдонӣ гардиданд

Бо ташаббуси мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе, муассисаи давлатии "Телевизиони Душанбе" ва Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш баҳри сафарбарии навбатӣ ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санаи 15-уми апрел дар Академия чорабинӣ баргузор гардид. Роҳбарият ва кормандони Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш назди Ҳукумати ҷумҳурӣ аз на-

здик бо шароити таҳсилу хизмати курсантон шинос шуда, дар бораи аҳамияти хизмати ҳарбӣ суҳбатҳои муфид гузарониданд.

Як қатор кормандон ва ҷавонони фаъол барои саҳм гузоштан дар тарбияи ҳарбӣ-ватандӯстии курсантон, бо пешниҳоди Шӯрои ҷавонони Академия, аз ҷониби Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш бо Сипоснома ва тухфаҳои хотиравӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти давлатӣ сарфароз гардонид шуданд.

Б. Асламов,
С. Сафарзода

Марҳилаи аввали озмуни китоби "Тоҷикон"

Дар асоси дастури ҳидоятҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва воҳурии Вазири корҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро бо кормандони ҷавон, бо ибтиқори сардори Академия генерал-майори милитсия Шариғзода Файзали Раҳмонали дар ин таълимгоҳ марҳилаи аввали озмуни китоби "Тоҷикон"-

и Бобоҷон Ғафуров баргузор гашт.

Дар расми ифтитоҳи озмун сардори Академия аз

аҳамияти таърихӣ ва фарҳангии китоби "Тоҷикон"-и Бобоҷон Ғафуров ёдоварӣ намуда, ҳамагонро ба омӯ-

зиши амиқи он ҳидоят кард. Бояд гуфт, дар марҳилаи аввали озмуни китоби "Тоҷикон" дар Академия

шумораи зиёди довталабон ширкат намуданд.

У. Олим,
Ш. Убайдуллоев

Раванди имтиҳонҳои номзадӣ дар шӯбаи адъюнктура

Яке аз самтҳои муҳими фаъолияти Академия омода намудани кадрҳои илмӣ-педагогӣ тавассути шӯбаи адъюнктура мебошад, ки ба он аз тарафи роҳбарияти ин муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тавачҷуҳи хос дода мешавад.

Ба шӯбаи адъюнктура номзати илмҳои ҳуқуқшиносӣ, полковники милитсия Н. Самиев, ки мутахассиси самти ФОҶ мебошад, роҳбарӣ менамояд. Рӯзҳои 7-ум ва 9-уми ап-

рел, тибқи фармони сардори Академия, раванди супоридани имтиҳонҳои номзадӣ аз ҷониби таърих ва фалсафаи илм ва забони хоричӣ (англисӣ) бо иштироки фаъоли унвонҷӯёни шӯбаи адъюнктураи Академия дар ҳузур комиссияи салоҳиятнок баргузор гардид.

Унвонҷӯён Раҳимзода Ф.Р., Вализода С.А., Маҳмадализода А.М., Каримзода Т.К., Сафаров А.К., Одиназода Н.С., Нарзуллозода С.С.,

Сунатуллозода У.С., Раҷабов А.З. ва Аҳёзода Ш.Т. бо баҳои хубу аъло имтиҳонҳои номзадиро бомуваффақият супориданд.

Дар рафти имтиҳонҳои номзадӣ муқаррароти Низомномаи тайёр намудани кадрҳои илмӣ-педагогӣ риоя гардида, ба рафти он муовини сардори Академия оид ба илм, номзати илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент Саидзода Зикрулло Алӣ назорат бурд. Хуҷатҳои лозимии меъёрӣ сари вақт аз ҷониби муаллим-методисти калони шӯбаи адъюнктура майори милитсия Д. Дадаева омода гардиданд.

Боиси тазаккур аст, ки бо саъю кӯшиши роҳбарияти Академия ва сардори шӯбаи адъюнктура шумораи унвонҷӯён дар ин таълимгоҳи касбӣ сол то сол афзуда истодааст, ки ин аз рағбати кормандони мақомоти корҳои дохилӣ ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ дарак медиҳад.

Б. Асламов,
Т. Ҳоҷивалиева

Курси беҳтарин

Дар Академия чун анъана ҳар моҳ барои хониши хубу аъло, интизоми намунавӣ, давомоти саривактӣ байни факултетҳо ва курсҳои таълимӣ аз ҷониби роҳбарияти ин муассисаи таҳсилоти олии касбӣ беҳтаринҳо интихоб шуда, бо рамзи "Курси беҳтарини моҳ" сарфароз гардонида мешаванд. Моҳи март соли 2021 бо саъю кӯшишҳои роҳбарияти курс майори милитсия З. Раҳимзода, капитани милитсия Нуруллоҳи С. ва капитани милитсия Н. Ҳалимзода курсантони курси дуҷуми факултети №2 ҷойи аввалро ба даст оварданд.

*Тоҷиддини Бахтиёр,
курсанти курси 2 факултети №2*

Чамъбасти даври дуҷуми олимпиада

Бо пайгирӣ аз сиёсати маорифпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Академия олимпиада аз фанҳои забони тоҷикӣ, забони русӣ ва забони англисӣ, бахшида ба эълон гардидани озмуни "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" баргузор гардид.

Давраи дуҷуми олимпиада дар байни курсантони курсҳои якуму дуҷум ва сеюм чамъбаст гардид. Ҳадаф аз баргузор намудани олимпиадаи мазкур - ҳавасманд намудани курсантон барои омӯзиши амиқи забонҳо, сайқал додани маҳорати забондонӣ, дарёфту рушди қобилияти забондонии онҳо, дарёфти курсантони болаёқат дар самти забондонӣ, бедор намудани завқи онҳо ба азхуд кардани забонҳои хориҷӣ (бахусус забонҳои русию англисӣ), ҷиҳати идома додани таҳсил дар зинаҳои минбаъдаи омӯзиш ва азхуд кардани забонҳо ба ҳисоб меравад.

Ҳар як иштирокчи олимпиада аз рӯи шаш номинатсия: кироати ғазал, кори хаттӣ (диктант санҷишӣ), 20-тоӣ савол ба тариқи тестӣ, нақли асари хондашуда (бо риояи талаботи меъёрҳои муқарраршуда), аз вожаҳои пароканда тартиб додани ҷумлаҳо, муайян намудани муроди 25-то калимаи ҳуқуқӣ ва тарҷумаи онҳо ба забонҳои русию англисӣ, иштирок намуданд.

Олимпиада аз рӯи натиҷаи ҳар як номинатсия чамъбаст ва ғолибон муайян карда шуданд.

Курсантоне, ки ҳолҳои баледро ба даст оварданд аз ҷониби роҳбарияти Академия бо Сипоснома сарфароз гардонида шуданд.

*Азиза Давлатшозода,
номзади илмҳои педагогӣ*

Асоси муваффақият дар Қувваҳои Мусаллаҳ тарбияи ҳарбиву ватандӯстӣ мебошад!

Рӯзи 21-уми апрел дар маҷлисои факултети №4 конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзӯи "Қўшунҳои дохилӣ дар даврони Истиқлолият" гузаронида шуд.

Дар конференсия мазур бо сухани ифтихоӣ муовини сардори факултети №4 оид ба қисми таълим полковники милитсия Н. Муҳаммадиев баромад намуда, ҳозиринро бо чашни

28-солагии таъсисёбии Қўшунҳои дохилии Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон табрик гуфт.

Сипас, дар ин чорабинӣ омӯзгорони кафедраи ҳарбӣ-хизмати факултети №4 ва намоёнҳои қисми ҳарбии 3501 Раёсати Қўшунҳои дохилии ВКД воқеъ дар шаҳри Хучанд майор Нурзод М.М. бо маъруза баромад намуданд.

Майор Нурзод М.М. дар мавзӯи "Таърихи ташкил ёбии Қўшунҳои дохилии ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон" баромад намуд, ки маърузаи ӯ ба курсантони гурӯҳи ҳайати фармондеҳӣ писанд омад.

Дар баромади худ сардори кафедраи ҳарбӣ-хизмати факултети №4 капитани милитсия Ғоибназарзода П.Қ. қайд намуд, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати

миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо хотирнишон намудаанд, ки асоси муваффақиятро дар Қувваҳои Мусаллаҳ тарбияи ҳарбиву ватандӯстӣ ташкил медиҳад. Ватандӯстӣ бояд сифати ҷудоинопазир ва эҳсоси қалбии ҳар як хизматчи ҳарбӣ ва корманди мақомоти ҳифзи ҳуқуқ бошад.

Имрӯз бошад, омӯзгорони факултет вази-фадоранд, ки дар раванди тарбияи кадрҳо, бале бардоштани сатҳи касбии онҳо, риояи бечунуҷарои муқаррароти қонунгузорӣ, оинномаҳои ҳарбӣ, интизоми хизмати ва пешгирӣ намудани ҳуқуқвайронкуниҳои фаъол бошанд.

Дар идомаи чорабинӣ як қатор курсантони гурӯҳи Қўшунҳои дохилӣ шеърҳо оид ба ватандориву ватанпарастӣ кироат намуданд.

Дар анҷоми конференсия мазкур навори видеоӣ бахшида ба фаъолияти ҳамаҷузҳои Қўшунҳои дохилӣ намоиш дода шуд.

*Кафедраи фанҳои
ҳарбӣ-хизмати
факултети №4*

Илм - чароғи маърифат

Дар асоси дастури хидоятҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар самти ба илм ҷалб намудани ҷавонон, бо тақлифи сардори шуъбаи адъюнктура Академия, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, полковники милитсия Н. Самиев дар гурӯҳи таълимии 108-уми факултети №2 воҳӯрии кормандони ин шуъба - муовини сардори шуъба подполковники милитсия Т. Ҳочивалиева ва ходими калони илмӣ шуъбаи мазкур полковники милитсия Б. Асламов зери унвони "Илм - чароғи маърифат" баргузор гардид.

Маърузачиён дар бораи таърих ва фаъолияти шуъбаи адъюнктура, усулҳои интихоб ва навиштани қорҳои илмӣ маълумот дода, дар замири курсантон завқи қорҳои илмиро бедор намуданд.

Чорабинии мазкур дар ҳамкорӣ бо шӯрои кураторон гузаронида шуд.

*Ш. Убайдуллоев,
полковники милитсия*

Умри Айнӣ аз барои халқ сарфи хома шуд

Ҳеҷ соҳае нест, ки марбут ба миллати тоҷик Тоҷикистон бошаду устод Айнӣ чизе нанавишта бошад. Ӯ пайваста ба таълифи осори манзуму мансур, асарҳои таърихӣ адабиётшиносӣ, забоншиносӣ ва амсоли онҳо машғул шуда, дар босавод қардани мардуми тоҷик ва ташаккули тараққи Тоҷикистон сарҳад ба сарҳад гузоштааст. Аз ин ҷост, ки баъд аз ба истиқлол расидани Тоҷикистон бо фармони Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нахустин унвони Қаҳрамони миллат ба номи ин бузургвор рақам зада шуд. Айнӣ ба ҳайси донишманди таърихшинос ханӯз дар даврони амири бо навиштани асари таърихӣ илмӣ "Таърихи инқилоби фикрӣ дар Бухоро" (1918) ва китобҳои таълимиаш чун "Таҳсиб-ус-сибён", алалхусус қисмати "Ҳонадони хушбахт" ҳамчун нависандаи воқеъгаро шуҳрат касб карда буд. Дар 34 соли зиндагии даврони Шӯравияш ба сифати шоир, нависанда, рӯзноманигор, таърихшинос, адабиётшинос, забоншинос, мунаққид, драматург ва дар маҷмӯъ, бунёдгузори насри воқеъгаро, баҳусус насри реалистӣ ва анвои мухталифи он дар адабиёти Шӯравии

тоҷик шинохта шуд.

Бахшида ба 143-солагии зодрӯзи сардафтери адабиёти муосири тоҷик устод Садриддин Айнӣ, ки ҳамасола санаи 15-уми апрел қайд карда мешавад, дар факултети №6 тахти унвони "Аҳамияти тарбиявии ашъори Садриддин Айнӣ" мизи мудаввар баргузор гардид.

Курсантони курси якуми факултети номбурда аз ҳаёт ва фаъолияти пурсамари устод Айнӣ бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ оид ба мавзӯҳои ватандӯстӣ дар ашъори устод Айнӣ, роҷеъ ба шахсият ва осори устод, ҷойгоҳи устод дар таърихи навини миллати тоҷик, мавқеи осори Айнӣ дар тарбияи ифтихори миллӣ ва ҳештаншиносӣ баромадҳо намуда, чорабинии мазкур бо қироати "Марши хуррият"-и устод Айнӣ аз ҷониби курсантони курси якум Саидбуҳорӣ Самардинзода анҷом ёфт.

*Азиза Давлатишода,
полковники милитсия*

Масъалаҳои тақмили методикаи тайёрии оташфишонӣ

Дар ҷодаи ҳамкориҳои дутарафа ва мувофиқи иҷрои бандҳои дахлдори Созишнома оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи маориф ва фаъолияти илмӣ, ки 26-уми апрели соли 2018 байни Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Донишдадаи ҳуқуқши-

носии ВКД Федератсияи Руссия дар шаҳри Барнаул ба имзо расидааст, санаи 23-юми апрел мутахассисони Академия дар онлайн-семинари байниидоравии илмӣ-назариявӣ (байналмилалӣ) дар мавзӯи "Тақмили методикаи тайёрии оташфишонии кормандони мақо-

моти хифзи ҳуқуқ дар Федератсияи Руссия ва дар хориҷа", ки дар шаҳри Барнаул баргузор гардид, иштирок намуданд. Семинари мазкур бо истифода аз платформаи интернетии "BigBlueButton" гузаронида шуд.

Дар семинари илмӣ мутахассисони соҳаҳои вазриш, педагогика, тайёрии оташфишонии ҷисмонӣ ва фаъолияти маъмурии мақомоти қорҳои дохилӣ аз макотиби олиии системаи ВКД Федератсияи Руссия, Қирғизистону Қазоқистон бо маърузаҳо иштирок намуданд.

Дар рафти чорабинии мазкур масъалаҳои ҷиҳати истифодаи силоҳ, таъмин намудани беҳатарии шахсии кормандони мақомоти қорҳои дохилӣ дар вақти истифодаи силоҳи хизматӣ ва ҷангӣ, ташкил ва гузаронидани дарсҳои амалии тирпаронӣ дар замони муосир, ҷанбаҳои психологияи курсантону шунавандагон дар рафти дарсҳои амалӣ дар ин соҳа ва ғайра мавриди баррасии

васеъ қарор гирифтанд.

Дар онлайн-семинар омӯзгори калони кафедраи тактикаи махсус ва тайёрии ҷисмонии факултети №2 подполковники милитсия Айдархонзода Ш.Х. бо маъруза дар мавзӯи "Масъалаҳои таъмин намудани беҳатарӣ дар рафти тирпаронӣ" баромад намуд. Инчунин, дар қорҳои семинар курсантони курси чоруми факултети №2 иштирок намуданд.

Баъд аз анҷоми маъруза аз тарафи иштирокчиёни семинар ба маърузачӣ оид ба таҷрибаи ватанӣ ҷиҳати истифодаи силоҳи хизматӣ саволҳо пешниҳод гардиданд.

Дар охири чорабинӣ иштирокчиён ҳамкориҳои пурсамар ва натиҷабашро дар оянда таманно намуданд.

*Шуъбаи таълими-илмӣ
ва таъбу наир*

Китоб - боғи пурсамар

Китоб дар ҳар даври замон аз тарафи олимону мутафаккирони дунё бо азизтарин ва пурбаҳотарин неъматҳои олам қиёс шудааст. Шоири машҳури рус Лев Ошанин навишта буд: "Пас аз ҳаво, об ва нон барои инсон чизи аз ҳама зарур китоб аст. Китоб - фатҳи олам, китоб - маслиҳатгар, китоб - мураббӣ, китоб - воситаи истироҳат аст".

Маорифпарвари фаронсавӣ Лука Пена 600 сол муқаддам навишта буд, ки дар хотир ҳар қадар суҳани нек дошта бошад, ба китоб нисбат дода наметавонад. Зеро китоб - чароғи дил, оинаи тан, муаллими наққорон, бартарафкунандаи айбҳо, тоҷи фозилон, ҳамсафари хуб, дӯст дар хона, ҳамсухбати беморон, маслиҳатгари ҳокимон, кони суҳанҳои марғуб, боғи пурсамар, майдони гулпӯш, маҳзани хотирот, доимо ҳозир, ҳамеша дар хизмат, ҳозирҷавоб, калиди асрор, бартарафкунандаи торикӣ, бурҳони қотъ, шорехи нофаҳмиҳо, ҳомӣ аз қасофатиҳо, нигоҳдорандаи бахт, афзункунандаи неъматҳо ва дорандаи зиёнхост.

Китоб на танҳо диди касро ба зиндагӣ аниқтар, ҷаҳонбиниро васеътар мегардонад, балки ба эҳсосот таъсир мерасонад, инсонро рӯҳан тоза менамояд. Китобҳои бахти бузург аст.

Бо ташаббуси Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон тӯли чанд вақт аст, ки дар саросари кишвари азизамон давра ба давра озмуноҳои "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" ва "Тоҷикистон - Ватани азизи ман" гузаронида шуда, китобхонҳои беҳтарин сазовори ҷойҳои намоён гаштанд.

Ин ташаббус ва иқдоми неки Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз тарафи Вазири қорҳои дохилӣ генерал-полковники милитсия Раҳимзода Рамазон Ҳамро ва сардори Академия генерал-майори милитсия Шарифзода Файзали Раҳмонали бо самимият ва ҳушӣ пазируфта шуда, дар байни қормадон ва курсантони факултети №4 давра ба давра озмуни "Китобҳои беҳтарин" ташкил ва гузаронида шуд.

Ниҳоят рӯзҳои 20-21 апрел даври ниҳони озмун дар байни голибони ду даври аввал, бо иштироки 6 нафар қормадон ва 8 нафар курсантони бахшҳои гуногун гузаронида шуд. Аз натиҷаи озмун дар байни қормадон инҳо ҷойҳои намоёнро ишғол карданд:

- Ҷойи аввал, дотсенти кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ ва муқофавӣ полковники милитсия Мақсадзода О.И. бо мутолиаи зиёда аз 100 китоб;

- ҷойи дуюм, сардори кабинети кафедраи ҳуқуқи маъмурий ва фаъолияти маъмурий капитани милитсия Асадуллоҳи А. бо мутолиаи зиёда аз 40 китоб;

- ҷойи сеюм, муаллими кафедраи фанҳои ҷамъиятӣ лейтенанти қалони милитсия Самадзода И.А. бо муто-

лиаи зиёда аз 30 китоб.

Дар байни курсантон ҷойҳои намоёнро инҳо даст оварданд:

- Ҷойи аввал, милитсияи қаторӣ Р. Мирзоев бо мутолиаи зиёда аз 60 китоб;

- ҷойи дуюм, сержанти хурди милитсия Д. Гафурӣ бо мутолиаи зиёда аз 40 китоб;

- ҷойи сеюм, милитсияҳои қаторӣ А. Авлиев ва М. Абдуҷабборов бо мутолиаи зиёда аз 30-китобӣ.

*Аҳмадзода М.А.,
профессори кафедраи фанҳои ҷамъиятӣ
факултети №4,
подполковники милитсия*

Курсантон дар Осорхонаи ВКД

Осорхона оинаи таърих ба ҳисоб рафта, пайвандгари дирӯзу имрӯзу фардо ва баёнгари арзишҳои волои маънавий мардуми тоҷик мебошад. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон иброн намунаанд, ки "Осорхона бахши хеле муҳими ҳофизаи таърихӣ инсоният мебошад. Махсусан халқҳои мутамаддин барои хифзи ёдгориҳои беэволи гузаштагонӣ худ ва осори моддӣ гайримоддӣ ба меросмонда тадбирҳои зарурӣ андешидаанд".

Осорхонаи Вазорати қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари дигар осорхонаҳои ҷумҳурӣ мавқеи хоса дошта, муаррифкунандаи таърихи фаъолияти ниҳоди мазкур ба ҳисоб меравад.

Дар робита ба ин роҳбарияти Академия бо мақсади дар рӯҳияи ватандӯстиву ҳештаншиносӣ тарбият ёфтани курсантони ин таълимгоҳи касбӣ ҳамеша ба онҳо таъкид менамоянд, ки аз Осорхонаи ВКД дидан намоёнд. Зеро осорхонаи ВКД оинаи пурҷилоест, ки ҳаёт ва таърихи милитсияи тоҷик, пирӯзиҳо ва сарнавишти фарзандони номдору ифтихорманди ин ниҳодро инъикос менамояд.

Ҷиҳати амалӣ намудани қорҳои иҷтимоӣ-тарбиявӣ, дар таърихи 13-уми

апрел курсантони курси якуми гурӯҳҳои таълимӣ 104, 105 ва 106 факултети №2 аз Осорхонаи ВКД дидан намуданд. Ҳангоми шиносӣ бо осорхонаи номбурда, курсантон аз таърихи таъсисёбии милитсияи тоҷик, дастовардҳои ин соҳтор, шоҳкорҳои далермардонӣ ин ниҳод ва гайра ба худ дарси худшиносӣ, ватандӯстӣ ва садоқатмандиро гирифтанд.

Ҳамин тариқ, ҳар яке аз ҷузъиётҳои дар осорхона маҳфузбуда дорон хусусиятҳои хоси худ буда, барои курсантон на танҳо як хотираи нек гузошт, балки шиносӣ ба онҳо беҳтарин дарси таърихию фарҳангӣ ва далерию шучоатро гузошт.

*Қодирзода Ф.Н.,
Музаффарзода А.С.,
Амонуллоҳи Х.*

Тамошои маконҳои таърихӣ

Санаи 20-уми апрел ҷиҳати иҷрои нақшаи қорҳои таълимӣ-тарбиявӣ дар факултети №4 оид ба ташкил намудани экскурсия ба ҷойҳои таърихию фарҳангии шаҳри Хучанд, гурӯҳи курсантон аз Осорхонаи таърихӣ шаҳри Хучанди вилояти Сугд, воқеъ дар боғи фарҳангиву фароғатии ба номи Камоли Хучандӣ дидан намуна, ҷойҳои таърихию фарҳангии ин макони зебои шаҳрро тамошо карданд.

Ҳадаф аз тамошои ҷунин маконҳои таърихию фарҳангӣ баланд бардоштани рӯҳияи ватандӯстии курсантон ва эҳтиромгузорию онҳо нисбати арзишҳои миллӣ мебошад.

*Муҳаммад Ибодзода,
муаллими кафедраи фанҳои давлатӣ-ҳуқуқӣ
факултети №4,
лейтенанти қалони милитсия*

Илм

*Илм аст чароғи зиндагӣ,
Дар лаҳзаҳои бекаси.
Ғофил машав, бедор шав,
Онро ҷӯё бош, одамӣ.*

*Толиб Саидов,
курсанти курси 1 факултети №2*

МУАССИС:

Академияи Вазорати қорҳои дохилӣ
Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҲАЙАТИ МУШОВАРА: Раҳимзода Р.Ҳ.

Вазири қорҳои дохилӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шарифзода Ф.Р. Сардори Академияи ВКД
Қабирзода Ч.Ҳ. Муовини аввали сардори Академияи ВКД

Саидзода З.А. Муовини сардори Академияи ВКД
Ализода А.Ш. Муовини сардори Академияи ВКД

САРМУҲАРРИР: Умед Олим

СУРАТГИР: Шавкат Убайдуллоев

ТАРҶОҲ: Муҳаббат Рашидова

Барои истифодаи матолиби нашрияи "Набзи милитсия" нишон додани манбаъ ҳатмист.

Нашрия аксҳо ва бархе матолибро аз шабакаи ҷаҳонии Интернет истифода мебарад.

Аксҳо ва дастанвисҳои ба идораи нашрия воридшуда ба муаллифон баргардонда намешаванд. Маводҳои дастанвис қабул карда намешаванд.

Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №242/РЗ-97 аз 12 апрели соли 2021 аз нав ба қайд гирифта шудааст.

НИШОНҲ:

734025, ш. Душанбе, кӯчаи Мاستонгулов, 3.

Телефонҳо:

226-60-43 (факс),
226-60-42, 226-60-60, 907-50-37-45

Нашрия дар чопхонаи «Мега-принт» аз чоп баромад.

Адади нашр:
500 нусха